

## II

(Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja nie jest obowiązkowa)

## DECYZJE

## KOMISJA

## DECYZJA KOMISJI

z dnia 11 grudnia 2007 r.

w sprawie pomocy państwa C 51/06 (ex N 748/06) przyznanej przez Polskę na rzecz Arcelor Huta Warszawa

(notyfikowana jako dokument nr C(2007) 6077)

(Jedynie tekst w języku polskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2008/406/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

planem). Plan ten (zwany dalej „IBP 2003”) został zaktualizowany w marcu 2003 r.

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

- (2) Proces restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali w Polsce rozpoczął się w czerwcu 1998 r., gdy Polska przedstawiła Wspólnocie pierwszy program restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali w celu wypełnienia wymogów zawartych w art. 8 ust. 4 Protokołu nr 2 do Układu Europejskiego z Polską (zwanym dalej „art. 8 ust. 4”), który przez pierwsze pięć lat po wejściu w życie Układu zezwalał wyjątkowo – w odniesieniu do wyrobów stalowych – na udzielanie pomocy państwa przeznaczonej na cele restrukturyzacji.

uwzględniając porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

uwzględniając Protokół nr 8 do Traktatu o przystąpieniu w sprawie restrukturyzacji polskiego hutnictwa żelaza i stali <sup>(1)</sup>,

- (3) Dnia 5 listopada 2002 r. Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej zatwierdziła Program restrukturyzacji i rozwoju hutnictwa żelaza i stali w Polsce do 2006 r., a dnia 25 marca 2003 r. na tej podstawie przyjęła w ostatecznej wersji Krajowy Program Restrukturyzacji (zwany dalej „KPR”). Program ten zasadniczo pozwala na przyznawanie pomocy polskiemu przemysłowi stalowemu w związku z jego restrukturyzacją w okresie od 1997 r. do 2006 r. na kwotę maksymalną 3,387 miliarda PLN (846 milionów EUR) <sup>(3)</sup>.

po zaproszeniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag <sup>(2)</sup> zgodnie z wyżej wymienionymi artykułami i po uwzględnieniu tych uwag,

a także mając na uwadze, co następuje:

## I. PROCEDURA

- (1) W 2002 r. spółka Arcelor Huta Warszawa (zwana dalej „AHW”), wówczas jeszcze Huta L.W. Sp. z o.o. (zwana dalej „HLW”), przedstawiła polskim władzom plan restrukturyzacji (zwany również indywidualnym biznes-

- (4) KPR został przedłożony Komisji. Komisja oceniła program w dniu 25 marca 2003 r. Na tej podstawie Komisja przedstawiła propozycję decyzji Rady w sprawie przedłużenia do końca 2003 r. okresu karencji

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 236 z 23.9.2003, str. 948.

<sup>(2)</sup> Dz.U. C 35 z 17.2.2007, str. 41.

<sup>(3)</sup> Przyjęto, że 1 EUR = 4 PLN.

- na udzielanie pomocy państwa w polskim sektorze hutnictwa stali w ramach Układu Europejskiego (okres ten początkowo obowiązywał tylko do 1997 r.), pod warunkiem osiągnięcia przez beneficjentów rentowności do 2006 r. Rada zatwierdziła tę decyzję w lipcu 2003 r. <sup>(4)</sup>.
- (5) W związku z tym UE zezwoliła Polsce, w drodze odstępstwa od swoich zasad <sup>(5)</sup>, na przyznanie przemysłowi stalowemu pomocy na restrukturyzację. Ostatecznie ustalenia te zawarto w Protokole nr 8 do Traktatu o przystąpieniu w sprawie restrukturyzacji polskiego hutnictwa żelaza i stali (zwanym dalej „Protokołem nr 8”) <sup>(6)</sup>. W protokole tym zatwierdzono przyznanie pomocy państwa ośmiu wskazanym spółkom, w tym HLW, na kwotę maksymalną 3,387 miliarda PLN przed końcem 2003 r., pod warunkiem zakończenia restrukturyzacji najpóźniej do dnia 31 grudnia 2006 r. <sup>(7)</sup>. KPR przyznaje HLW pomoc na restrukturyzację w kwocie 322 milionów PLN (zob. tabela 8), co potwierdzono w IBP 2003 i i co powinno zostać wdrożone zgodnie z pkt 9 lit. a) i h) Protokołu nr 8.
- (6) W celu zapewnienia zgodności z warunkami określonymi w Protokole nr 8, zawarto w nim szczegółowe postanowienia dotyczące realizacji i monitorowania pomocy. Polska została zobowiązana między innymi do składania dwa razy w roku sprawozdania monitorującego, a w latach 2004, 2005 i 2006 niezależny konsultant miał dokonać niezależnej oceny wyników monitorowania. Jak do tej pory, sprawozdania z działalności HLW/AHW zostały przedstawione w lutym 2004 r., kwietniu 2005 r., maju 2006 r. i czerwcu 2007 r. Zostały one omówione z władzami polskimi oraz beneficjentami i zatwierdzone przez służby Komisji oraz polskie władze.
- (7) W 2005 r. AHW wprowadziła zmiany do IBP HLW (dalej „IBP 2005”), a wniosek o zatwierdzenie tych zmian przez Komisję złożono na podstawie pkt 10 Protokołu nr 8.
- (8) W piśmie z dnia 6 grudnia 2006 r., Komisja poinformowała Polskę o swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania, o którym mowa w art. 88 ust. 2 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy wykorzystanej potencjalnie niezgodnie z przeznaczeniem.
- (9) Decyzję Komisji w sprawie wszczęcia postępowania ogłoszono w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* <sup>(8)</sup>. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia swoich uwag dotyczących wyżej wspomnianej pomocy.
- (10) Polska odpowiedziała pismem z dnia 2 marca 2007 r. Dnia 19 marca 2007 r. Komisja otrzymała uwagi również od beneficjenta, AHW, które przekazała razem z pytaniami Polsce. Po spotkaniu z władzami polskimi i beneficjentem w marcu 2007 r., dnia 2 kwietnia i 6 sierpnia 2007 r. Polsce przesłano dalsze pytania. Odpowiedź Polski otrzymano dnia 4 czerwca 2007 r. i 1 października 2007 r.
- (11) Następnie dnia 18 października 2007 r. służby Komisji poinformowały Polskę o swojej wstępnej ocenie sprawy i po wymianie informacji pomiędzy władzami polskimi a Komisją, dnia 16 listopada 2007 r., władze polskie zawiadomiły o zamiarze spłacenia pomocy przez spółkę „bez względu na sytuację prawną”.
- (12) W piśmie z dnia 22 listopada władze polskie potwierdziły, że dnia 20 listopada 2007 r. AHW wpłaciła na zablokowany na rzecz Ministerstwa Finansów rachunek bankowy kwotę 2 089 768 EUR. Zgodnie z warunkami umowy nikt nie ma dostępu do tych środków do dnia przyjęcia niniejszej decyzji. W tym dniu Ministerstwo otrzyma zablokowaną kwotę wraz z odsetkami naliczonymi od dnia 20 listopada 2007 r. Jeśli decyzja nie zostanie wydana do końca lutego 2008 r., zablokowane środki będą ponownie do dyspozycji AHW.

## II. SZCZEGÓŁOWY OPIS POMOCY

- (13) AHW jest polskim producentem stali produkującym stal ciekłą oraz wyroby długie, a w szczególności stale jakościowe i specjalne (kształtowniki lekkie i ciężkie).
- (14) W 1991 r. większość udziałów HLW została przejęta przez włoskiego producenta stali – koncern Lucchini, a następnie sprzedana w 2005 r. spółce Arcelor, która połączyła się z Mittal Steel w 2006 r. <sup>(9)</sup>.

<sup>(8)</sup> Por. przyp. 2.

<sup>(9)</sup> Zob. decyzja Komisji Mittal/Arcelor z dnia 2 czerwca 2006 r., sprawa nr COMP/M.4137.

<sup>(4)</sup> Decyzja Rady z dnia 21 lipca 2003 r. (Dz.U. L 199 z 7.8.2003, str. 17). Zob. decyzja Komisji w sprawie C-20/04, Dz.U. L 366 z 21.12.2006, str. 1, pkt 23 i nast.).

<sup>(5)</sup> Zob. *Komunikat Komisji w sprawie pomocy na ratowanie i restrukturyzację oraz na zamykanie zakładów sektora stali* (Dz.U. C 70 z 19.3.2002, str. 21), który zabrania pomocy na restrukturyzację hutnictwa stali.

<sup>(6)</sup> Zob. przyp. 1.

<sup>(7)</sup> Zgodnie z ostatnim sprawozdaniem monitorującym z czerwca 2007 r. udzielono pomocy w kwocie 2,727 miliarda PLN. Z tych ośmiu beneficjentów trzy spółki, tj. Technologie Buczek (zob. decyzja Komisji z dnia 23 października 2007 r. w sprawie C 23/06, dotychczas nieopublikowana), Huta Andrzej i Huta Batory, są w trakcie likwidacji, natomiast cztery spółki – Polskie Huty Stali S.A. (obecnie Mittal Steel Poland, zob. decyzja Komisji w sprawie N 186/05, *Zmiana IBP MSP*), Huta Bankowa, Huta Łabędy i Huta Pokój – odzyskały rentowność.

### 1. Program restrukturyzacji określony w IBP 2003

(15) Komisja rozumie, że w momencie przyjęcia biznesplanu HLW była w trudnej sytuacji finansowej. Nie otrzymywała żadnych dodatkowych środków pieniężnych od Lucchini, swojej spółki holdingowej, która – zdaniem Polski – przechodziła głęboki kryzys finansowy i nie była w stanie sprzedać własnych wartościowych aktywów ze względu na problemy wynikające z uregulowań prawnych. W związku z tym od 1997 r. do 2003 r. spółka miała znaczny niedobór środków pieniężnych, co znalazło odzwierciedlenie w programie restrukturyzacji <sup>(10)</sup>.

(16) W związku z tym, w celu przywrócenia rentowności, IBP 2003 dla HLW przewidywał kilka podstawowych zadań restrukturyzacyjnych (pkt 3.2), wśród których najważniejsze obejmowały:

a) „restrukturyzację majątkową i finansową celem pozyskania środków na realizację niniejszego programu, zapewnienia płynności finansowej i obniżenia kosztów finansowych;

b) realizację inwestycji celem dalszej poprawy jakości i asortymentu wytwarzanych wyrobów i dalszego

zwiększania konkurencyjności zakładu; obniżenie kosztów [...];

c) dalszą poprawę standardów w zakresie ochrony środowiska”.

a) *Inwestycje*

(17) W IBP 2003 (pkt 3.3) stwierdza się, że strategia przemysłowa „opiera się o stopniową poprawę asortymentu poprzez znaczne ograniczenie produkcji prętów i kęsów ze stali zwykłej oraz rozwój produkcji koncentrującej się na wytwarzaniu stali specjalnych i jakościowych”. W tym celu HLW przewidywała „stopniową realizację kolejnych inwestycji, które obejmą następujące obszary przedsiębiorstwa: walcownię średniopiętną, kuźnię, ciągarnię, halę odlewania wlewków”, podczas gdy walcownia zimnej taśmy miała być zamknięta.

(18) W celu realizacji powyższej strategii spółka przewidywała program inwestycji w wysokości [pomiędzy 150 a 220] (\*) miliona PLN, które zgodnie z IBP 2003 przedstawiały się następująco:

Tabela 1

Planowane inwestycje w zakresie produkcji stali (= tabela 21 w IBP 2003)

W tys. PLN	2002	2003	2004	2005	2006	Ogółem
Stalownia					[...]	[...]
Walcownie gorące	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[około 95 %]
Ogólne	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ciągarnia	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ogółem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[między 150 a 220 mln PLN]

(19) Jak wskazano w pkt 4.4 IBP 2003, inwestycje koncentrowały się na modernizacji walcowni gorących (zob. tabela 22 w IBP 2003). Obejmowała ona modernizację walcowni średniej oraz wymianę pieców grzewczych zgniatacza kęsisk kwadratowych oraz walcowni dużej. Termin realizacji inwestycji wskazano w tabeli 23 w IBP 2003, zgodnie z którą prawie wszystkie inwestycje miały rozpocząć się w 2002 r.

b) *Restrukturyzacja zatrudnienia*

(20) Zgodnie z IBP 2003 (pkt 4.11), spółka zamierzała zredukować liczbę pracowników z 1 249 do 850. IBP 2005

przewiduje obecnie redukcję zatrudnienia do 700 pracowników. W IBP 2003 na restrukturyzację zatrudnienia przeznaczono 4,03 miliona PLN, z czego 1,5 miliona PLN miało pochodzić ze specjalnej pomocy państwa, 1,17 miliona PLN z programu PHARE, a 1,34 miliona PLN ze spółki <sup>(11)</sup>.

<sup>(10)</sup> Por. informacje przekazane przez Polskę dnia 4 czerwca 2007 r., pkt 19, 30, 55.

(\*) Niektóre części niniejszego tekstu zostały ukryte, by nie ujawniać informacji poufnych; części te zostały oznakowane za pomocą wielokropków w nawiasach kwadratowych. Program inwestycyjny ogółem wynosi między 150 a 220 mln PLN. Aby przedstawić pełniejszy obraz sytuacji, dalsze poufne informacje finansowe podano w przybliżeniu w procentach – jako odpowiedni udział kwoty 150–220 mln PLN (przy założeniu, że 150–220 mln = 100 %).

<sup>(11)</sup> IBP 2003, str. 66, tabela 35.

c) *Restrukturyzacja finansowa*

- (21) Ponadto IBP 2003 przewidywał restrukturyzację finansową i majątkową, która zgodnie z planem (pkt 3.2) obejmowała „spłatę kredytów krótkoterminowych i sprzedaż zbędnego majątku nieprodukcyjnego”.
- (22) IBP 2003 przewidywał, zgodnie z pkt 4.7, restrukturyzację zadłużenia w kwocie 513 369 miliona PLN (zgodnie z bilansem kwota ta obejmowała sumę zobowiązań długo- i krótkoterminowych). Miała być ona finansowana z przyszłych zysków i restrukturyzacji majątku. Z restrukturyzacji majątku w 2004 r. i 2005 r. oczekiwano wpływów w kwocie 363 milionów PLN, z czego 60 milionów PLN miało być przeznaczone na pokrycie nowych zobowiązań.
- (23) Komisja rozumie, że IBP 2003 przewidywał w szczególności następujące działania w ramach restrukturyzacji finansowej: po pierwsze, anulowano zobowiązania publiczne, co stanowiło pomoc państwa w kwocie 21,5 miliona PLN (zob. 4.12.2); po drugie, od 2000 r. HLW prowadziła bieżącą restrukturyzację majątkową obejmującą sprzedaż majątku nieprodukcyjnego, która miała zapewnić środki na finansowanie programu inwestycyjnego.
- (24) Restrukturyzację majątkową należy rozpatrywać, biorąc pod uwagę fakt, że majątek HLW był już przedmiotem transakcji finansowej określonej przez HLW jako „transakcja sprzedaży i leasingu zwrotnego”. W 2000 r. spółka uzyskała pożyczkę w kwocie 250 milionów PLN, zabezpieczoną przede wszystkim zastawem na gruntach i budynkach spółki. Dotyczyło to majątku produkcyjnego, jak i nieprodukcyjnego. Spłata miała nastąpić w dwóch płatnościach rocznie do 2010 r. Transakcja była niezbędna, ponieważ HLW potrzebowała środków pieniężnych, ale nie mogła bezpośrednio sprzedać swojego majątku nieprodukcyjnego. Sprzedaż ta miała nastąpić w następnych latach i zapewnić wpływy środków pieniężnych w powiązaniu z obniżeniem obciążeń finansowych.
- (25) Zgodnie z IBP 2003 restrukturyzacja majątkowa powinna dotyczyć majątku nieprodukcyjnego (pkt 4.7 i 4.8). Najwyraźniej na koniec 2001 r. sprzedano pierwszą część obejmującą 53 ze 100 hektarów. Sprzedaż pozostałego majątku nieprodukcyjnego opóźniła się jednak na skutek trudności z AKR (Agencją Kapitałowo-Rozliczeniową S.A. – spółką, której udziałowcami są Agencja Rozwoju Przemysłu i Skarb Państwa) dotyczącymi regulacji stanu prawnego części działek niezwiązanych z działalnością produkcyjną.
- (26) Ze względu na niedostępność funduszy ze sprzedaży gruntu przewidziano uzyskanie pożyczki pomostowej

na kwotę 300 milionów PLN gwarantowanej przez państwo. Pożyczka ta miała być wykorzystana na inwestycje i pokrycie zobowiązań krótkoterminowych (łącznie 219 milionów PLN). Poza tym 53 miliony PLN miały być przeznaczone na realizację inwestycji, które w pierwotnej wersji planu miały być realizowane po roku 2006 (219 milionów + 53 miliony oraz 10 % kosztów finansowania, tj. 27 milionów, daje łącznie kwotę 299 milionów). W związku z tym kwota 219 milionów PLN powinna obejmować przynajmniej [...] miliona PLN (tj. [...] miliona PLN – 53 miliony PLN) z łącznych środków w kwocie [pomiędzy 150 a 220] miliona PLN planowanych na inwestycje. Pozostała kwota [...] miliona PLN (219 milionów PLN – [...] miliona PLN) musiała stanowić koszty krótkoterminowej restrukturyzacji finansowej.

d) *Restrukturyzacja w zakresie oddziaływania na środowisko naturalne*

- (27) Poza tym IBP 2003 (pkt 4.9) obejmował również oddzielny program inwestycji w zakresie ochrony środowiska naturalnego, przewidujący wdrożenie systemu zarządzania środowiskowego według normy ISO 14001 (o wartości 0,5 miliona PLN), różne inwestycje w ramach rewitalizacji terenów wiążące się z kosztami w wysokości 50 milionów PLN i modernizację wydziału energetycznego (na którą nie przydzielono żadnych środków). Inwestycje te miały być rozpoczęte w 2002 r.
- (28) Postępowanie wykazało, że niektóre, ale nie wszystkie środki wskazane w IBP 2003 zostały wdrożone zgodnie z harmonogramem. W szczególności budowa zakładu przerobu złomu została odroczone na lata 2007–2008 i latem 2007 r. była dopiero w trakcie wdrożenia. Dodatkowo zrezygnowano z budowy zakładu przerobu odpadów, ponieważ przerobem odpadów zajmuje się podwykonawca<sup>(12)</sup>, co stanowi rozwiązanie bardziej oszczędne.
- (29) Postępowanie potwierdziło również twierdzenie Polski, że koszty restrukturyzacji w zakresie oddziaływania na środowisko nie miały być opłacone w trakcie realizacji programu restrukturyzacji, ale pokryte z własnych środków, takich jak przychody z restrukturyzacji aktywów.
- e) *Finansowanie restrukturyzacji*
- (30) W pkt 4.12 IBP 2003 wskazano zapotrzebowanie na środki finansowe na poziomie 300 milionów PLN (zob. również zestawienie przepływów pieniężnych, pkt 5.1). Ponieważ nigdzie nie stwierdzono inaczej, można przyjąć, że było to całe wymagane finansowanie.

<sup>(12)</sup> Zob. sprawozdanie ESC za 2006 r. z lipca 2007 r.



- (31) Punkt 4.12 określa finansowanie wymagane dla celów restrukturyzacji na kwotę 113,6 miliona PLN w 2002 r. i 105,3 miliona PLN w 2003 r., a także koszty finansowe w kwocie 21,9 miliona PLN w związku z uzyskaniem powyższych środków w ramach kredytów. Ponadto przewidywano dodatkowe 53 miliony PLN na pokrycie kosztów. Nie wskazano jednak na co dokładnie miało być potrzebne finansowanie.
- (32) Po 2003 r. nie przewidywano konieczności dalszego finansowania. Faktycznie, w IBP 2005 AHW, opisując IBP 2003, potwierdza: „[...] Program Restrukturyzacji zakładał podjęcie szeregu działań o charakterze strategicznym oraz operacyjnym, w wyniku których oczekiwana była istotna poprawa rentowności prowadzonej działalności, a w konsekwencji płynności finansowej. Przyjęty Program Restrukturyzacji zakładał stopniową poprawę wskaźników płynności finansowej, począwszy od roku 2003”.
- f) *Wniosek odnośnie do działań restrukturyzacyjnych w ramach IBP 2003*
- (33) Restrukturyzacja opisana w IBP, dla której wymagane było wsparcie nadzwyczajne, obejmuje inwestycje ([pomiędzy 150 a 220] miliona PLN, w tym 53 miliony PLN na inwestycje przyspieszone), restrukturyzację zatrudnienia (4,03 miliona PLN), umorzenie niektórych zobowiązań publicznych (21,5 miliona PLN), pewną restrukturyzację finansową (81,5 miliona PLN) i koszty finansowania pożyczki (27,1 miliona PLN), łącznie 324,63 miliona PLN.
- (34) Restrukturyzacja miała być finansowana głównie z pożyczki gwarantowanej przez państwo, która miała pokryć zapotrzebowanie na środki pieniężne wynikłe z opóźnienia restrukturyzacji majątkowej. Dlatego, aby umożliwić spółce restrukturyzację finansową i inwestycje w latach 2002/2003 i potencjalnie również w 2004 r., spółka otrzymała pożyczkę pomostową gwarantowaną przez Skarb Państwa. W związku z tym restrukturyzacja była wyraźnie powiązana z harmonogramem czasowym.
- (35) W IBP 2003 restrukturyzacja majątkowa nie została jednak wskazana jako związana z kosztami restrukturyzacji. Było to raczej bieżące przedsięwzięcie, niezależne od wspieranego pomocą państwa programu restrukturyzacji, dla którego wyraźnie nie potrzeba było dodatkowych środków finansowych od państwa. Również pewne działania, niezwiązane bezpośrednio z przywróceniem rentowności, takie jak działania w obszarze środowiska, były finansowane przez restrukturyzację majątkową i w związku z tym – jak podkreśla Polska – wykraczały poza restrukturyzację.
- (36) Faktycznie, jedyną przyczyną, dla której wymieniono restrukturyzację majątkową, jest to, że miała ona zapewnić środki finansowe poprzez sprzedaż majątku nieprodukcyjnego. Nie wspomniano jednak o rozliczeniu transakcji sprzedaży i leasingu zwrotnego.
- 2. Pomoc państwa**
- (37) Z pomocy w wysokości 322 milionów PLN (obliczonej jako ekwiwalent dotacji netto) pierwotnie zatwierdzonej w ramach KPR AHW uzyskała pomoc przedstawioną w załączonej tabeli przekazanej przez Polskę:

Tabela 2

**Pomoc państwa zatwierdzona i uzyskana w 2002 i 2003 r. (\*)**

	KPR (tys. PLN)	Uzyskana pomoc państwa (tys. PLN)	Różnica (tys. PLN)
Ogółem w latach 2002–2003	321 878 000	203 946 000	117 932 000

(\*) Wartości odpowiadają tabeli 36 w IBP 2003; aktualizacja wartości zgodna ze sprawozdaniem monitorującym sporządzonym przez Polskę i niezależnego konsultanta z czerwca 2007 r., zakładając 1 EUR = 3,95 PLN.

- (38) Pomoc została przyznana na trzy różne cele:
- a) 0,33 miliona PLN na restrukturyzację zatrudnienia (zatwierdzono 1,5 miliona);
- b) 20,56 miliona PLN na odpisanie wierzytelności (zatwierdzono 21,5 miliona), co zostało wykorzystane w celu ogólnej poprawy sytuacji finansowej spółki;

- c) gwarancję pożyczki w wysokości 183,2 miliona PLN (46,3 miliona EUR, zatwierdzono 299 milionów PLN).
- (39) HLW uzyskała pożyczkę z gwarancją państwa od Banku Pekao S.A., na podstawie umowy zawartej pomiędzy HLW a bankiem dnia 10 grudnia 2003 r. Zgodnie z umową pożyczki, pożyczka miała zostać spłacona pięć lat po podpisaniu umowy, tj. dnia 10 grudnia 2008 r.
- (40) AHW wystąpiła o gwarancję w sierpniu 2003 r. Została ona udzielona decyzją Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 2003 r. i dotyczyła wartości nominalnej równej 46,3 miliona EUR plus odsetki i inne koszty powiązane do kwoty 58,3 miliona EUR. Decyzja Rady Ministrów stwierdzała, że HLW po pierwsze potrzebuje pomocy na sfinansowanie inwestycji dotyczących walcowni gorącej i kosztów związanych z zakupem majątku w ramach umowy sprzedaży i leasingu zwrotnego, i zalecała wykorzystanie tej pomocy w tym celu. W szczególności:
- a) jedna część pożyczki na kwotę do wysokości 14 600 000 EUR była przewidziana na sfinansowanie inwestycji produkcyjnych, inwestycji związanych z walcownią (średnią) oraz modernizacją walcarki (klatek). Jednakże między dniem 30 września 2004 r. a dniem 28 lutego 2005 r. wykorzystano jedynie 2 854 355 EUR w ośmiu ratach, a spłaty dokonano dnia 16 września 2005 r.;
- b) kolejna część w kwocie do 31 430 000 EUR była przeznaczona na restrukturyzację wierzytelności poprzez odkupienie majątku produkcyjnego (gruntu i budynków), dzięki czemu spółka chciała spłacić pozostałą część umowy sprzedaży i leasingu zwrotnego. Na dzień 24 sierpnia 2004 r. wykorzystano kwotę 31 245 684 EUR, która została spłacona 16 września 2005 r. Według polskich władz i beneficjenta, pożyczka została wykorzystana na spłacenie umowy sprzedaży i leasingu zwrotnego z 2000 r.
- (41) Łącznie spółka stwierdziła, że spłaciła odsetki w kwocie 1 132 788,35 EUR, które były płatne w transzach. W tym celu stwierdzono, że pierwsza transza zapłacona dnia 30 grudnia 2004 r., powinna być przypisana do odpowiednich wykorzystanych części pożyczki, podczas gdy od tego momentu kwoty odsetek mogą być alokowane do powiązanych sum. Władze polskie poinformowały, że doprowadziło to do następującego podziału płatności z tytułu odsetek:

Tabela 3

**Zapłacone odsetki**

Data, odsetki zapłacone	Ogółem odsetki	Odsetki od części pożyczki przeznaczanej na sprzedaż i leasing zwrotny	Odsetki od części pożyczki przeznaczanej na inwestycje
30.12.2004	371 931 EUR	363 880 EUR	8 051 EUR
30.6.2005	536 522 EUR	491 612 EUR	44 910 EUR
16.9.2005	224 336 EUR	205 557 EUR	18 778 EUR
	1 132 788 EUR	1 061 050 EUR	71 738 EUR

- (42) AHW poniosła również następujące wydatki związane z pożyczką gwarantowaną:
- a) prowizja przygotowawcza w kwocie 270 000 EUR;
- b) opłata dla Skarbu Państwa za udzielenie gwarancji pożyczki w kwocie 583 300 EUR zapłacona dnia 30 kwietnia 2004 r. (1 % łącznej kwoty gwarancji wynoszącej 58 330 000, niezależnie od wielkości faktycznie udzielonej pożyczki);
- c) koszty i płatności poniesione przez bank z tytułu umowy pożyczki i obciążające AHW – 55 947 EUR.

- (43) Zgodnie z wnioskiem o pożyczkę HLW z 2003 r. obniżenie wielkości pożyczki (w porównaniu z kwotą zatwierdzoną zgodnie z IBP 2003) było własną inicjatywą HLW, ponieważ pożyczka była już wynegocjowana. HLW zastrzegła sobie jednak prawo do zachowania możliwości wystąpienia o pozostałą pomoc w ramach limitu 75 milionów PLN, ale nigdy z niego nie skorzystała.

### 3. Realizacja IBP 2003

- (44) Nikt nie kwestionuje tego, że IBP 2003 został wdrożony tylko częściowo. W latach 2002–2004 HLW wydała na restrukturyzację tylko 58,7 miliona PLN. Wydano zaledwie [około 25 % całkowitej kwoty na inwestycje wymienionej w tabeli 1] miliona PLN z kwoty [...] milionów PLN na inwestycje związane z modernizacją walcowni gorącej, przewidzianej na lata 2002–2004. Inwestycje dotyczyły tylko modernizacji walcowni średniej, podczas gdy nie dokonano żadnych inwestycji w piec grzewczy zgniatacza kęsisk kwadratowych oraz walcownię dużą. Natomiast z kwoty [...] miliona PLN około 0,5 miliona zainwestowano w stalownię, a na inne inwestycje ogólne wydano kwotę [...] miliona PLN (zob. lata 2002, 2003 i 2004 w tabeli 4 poniżej).
- (45) Komisja nie otrzymała żadnych informacji o tym, czy dokonano restrukturyzacji finansowej. Z IBP 2005 wynika jednak, że zadłużenie HLW na dzień 30 czerwca 2005 r. było w przybliżeniu takie samo jak na koniec 2001 r. (zob. pkt 18 w IBP 2005). Poza tym HLW mogła osiągnąć dodatni wynik z działalności operacyjnej już w 2004 r. W związku z tym Komisja przyjmuje, że spółka dokonała planowanej krótkoterminowej restrukturyzacji finansowej.
- (46) Sprawozdania niezależnego konsultanta odpowiedzialnego za monitorowanie potwierdzają, że HLW nie była rentowna w 2004 r. ani na koniec 2005 r. AHW była jednak rentowna na koniec okresu restrukturyzacji (koniec 2006 r.).
- (47) Nikt nie kwestionuje tego, że rentowność na koniec 2006 r. wynika z różnych czynników, które poza częściową modernizacją walcowni wiążą się przede wszystkim z doskonałą sytuacją w sektorze hutnictwa stali, która miała pozytywny wpływ na obroty spółki. Poza tym w momencie przejścia HLW przez Arcelor, tj. silnego inwestora, wszystkie problemy HLW z płynnością zniknęły. Spółka nie była jednak w stanie uzasadnić swojego ogólnego stwierdzenia, że faktyczne wykorzystanie gwarancji dla celów refinansowania było przyczyną osiągnięcia rentowności przez spółkę.

### 4. Zmiany IBP 2003

- (48) W 2005 r. wejście nowego właściciela spowodowało istotną zmianę strategii inwestycyjnej. Zamiast modernizacji istniejących walcowni gorących, AHW planuje obecnie budowę nowej walcowni umożliwiającej produkcję wyrobów długich stosowanych w budownictwie. W walcowni jako surowiec wykorzystywane będą 160 mm kęsy kwadratowe, a wytwarzane będą pręty zbrojeniowe ze stali węglowej, pręty okrągłe i płaskie, kształtowniki lekkie oraz kształtowniki kwadratowe i przekroje poprzeczne. Polska wyjaśnia, że taka adaptacja związana jest z rozwojem rynku budowlanego, którego istotny wzrost w okolicach Warszawy przewidywany jest na wiele lat, co w związku z lokalizacją w Warszawie może zapewnić AHW przewagę pierwszego podmiotu na rynku.
- (49) Nowa walcownia będzie w pełni funkcjonować w połowie 2008 r. i zastąpi istniejące walcownie gorące, w których modernizację zainwestowano już [około 25 % całkowitej kwoty na inwestycje wymienionej w tabeli 1] miliona PLN. Całkowity koszt programu inwestycyjnego przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 4

**Koszty nowego programu inwestycyjnego w IBP 2005**

tys. PLN	2002 (*)	2003 (*)	2004 (*)	2005	2006	Ogółem
Stalownia	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Walcownie gorące	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[około 120 % całkowitej kwoty na inwestycje wymienionej w tabeli 1]
Ogólne	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ogółem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[około 140 % całkowitej kwoty na inwestycje wymienionej w tabeli 1]

(\*) Inwestycje już zrealizowane na podstawie IBP 2003.

- (50) Całkowity koszt inwestycji wyniesie teraz [około 140 % całkowitej kwoty inwestycji wymienionej w tabeli 1] miliona PLN, z czego [około 120 % całkowitej kwoty inwestycji wymienionej w tabeli 1] miliony PLN przewidziano na walcownię gorącą, a więc [...] milionów PLN więcej, niż pierwotnie zamierzano przeznaczyć na inwestycje. W kosztach tych jednak uwzględniono już koszt zrealizowanej inwestycji w walcownię średnią w wysokości [...] miliona PLN. Po ich odjęciu od kwoty [...] milionów PLN, koszt nowej walcowni wynosiłby [poniżej 200] milionów PLN.

**5. Rozwój zdolności produkcyjnej**

- (51) Zmiany w zakresie zdolności produkcyjnej AHW przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 5

**Maksymalna roczna zdolność produkcyjna w tys. ton**

Produkcja	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Uwagi
Stal ciekła	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[około 100 % całkowitej zdolności walcowni]	[idem]	Bez zmian
Wyroby płaskie	20	20	20	20	0	0	0	Zgodnie z Protokołem nr 8
Walcownia – walcówka	180	180	180	180	180	0	0	Zgodnie z Protokołem nr 8
Walcownia – handlowe kształtowniki lekkie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[około 40 %]	0	Nowa strategia (*)
Walcownia – długie kształtowniki ciężkie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[około 60 %]	0	Nowa strategia (*)
Walcownia – profile kute	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	0	Nowa strategia (*)
Taśma walcowana na zimno	30	0	0	0	0	0	0	Zgodnie z Protokołem nr 8
Nowa walcownia	0	0	0	0	0	[...]	[około 70 %]	Nowa strategia (nieuwzględniona w Protokole nr 8)

(\*) Protokół nr 8 przewiduje tej obniżki zdolności produkcyjnej.



(52) Po osiągnięciu pełnej zdolności produkcyjnej przez nową walcownię w 2008 r. stara walcownia zostanie zamknięta. W żadnym momencie przed 2007 r. łączna produkcja spółki nie przekroczyła maksymalnej zdolności produkcyjnej wynoszącej [...] ton. W związku z tym modyfikacja programu inwestycyjnego spowoduje dalsze obniżenie zdolności produkcyjnej spółki o [...] ton.

### III. PODSTAWY WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA

(53) W swoim piśmie z 6 grudnia 2006 r. Komisja nawiązała do niewdrożenia programu restrukturyzacji AHW i zamiaru sprawdzenia, czy stanowi to potencjalnie niezgodne z przeznaczeniem wykorzystanie udzielonej pomocy restrukturyzacyjnej. W szczególności Komisja wskazała, że znaczna kwota pomocy nie została odpowiednio wykorzystana.

(54) Poza tym Komisja miała wątpliwości, czy może przyjąć zaktualizowany biznesplan zgodnie z pkt 10 Protokołu nr 8, biorąc pod uwagę, że dotyczy on nowych inwestycji, które mogą być przydatne, ale niekonieczne dla celów restrukturyzacji spółki.

### IV. UWAGI POLSKI

(55) Władze polskie twierdzą, że AHW korzysta z gwarancji państwa zgodnie z warunkami, na których została udzielona, i wyjaśniają, że:

a) po pierwsze, spłata transakcji sprzedaży i leasingu zwrotnego dotyczyła inwestycji, które opisano tylko jako bardzo ogólne działanie, bez ich uszczegółowienia;

b) po drugie, była ona częścią restrukturyzacji finansowej, biorąc pod uwagę, że kwota kosztów restrukturyzacji wynosiła 857 milionów PLN, ponieważ uwzględniają one również straty i zobowiązania jako koszty restrukturyzacji. Polska wskazuje, że te straty obejmują straty za 2002 r. i 2003 r. w kwocie 150 milionów PLN, wykazane w prognozowanym bilansie (s. 79, IBP 2003). Poza tym spółka miała również zobowiązania długo- i krótkoterminowe w kwocie 513,4 miliona PLN. Dodatkowe koszty wynikają z restrukturyzacji zatrudnienia i inwestycji (190,5 miliona PLN);

c) po trzecie, transakcja miała być elementem restrukturyzacji majątkowej zaplanowanej w programie restrukturyzacji. W związku z tym spółka zdecydowała, że aby ograniczyć „negatywny wpływ istniejącego zadłużenia finansowego na przepływy pieniężne, zastąpi istniejącą umowę leasingu zwrotnego dużo tańszym kredytem”. Polska wskazała, że było to pilne, ponieważ HLW była w „punkcie wyczerpania swoich zasobów finansowych”.

(56) Poza tym polskie władze utrzymują, że transakcja sprzedaży i leasingu zwrotnego również przyczyniła się do rentowności spółki, ale nie uzasadniają tego.

(57) Władze polskie potwierdzają, że termin udzielenia pomocy miał podstawowe znaczenie. Faktycznie twierdzą one, że „potrzeba pomocy państwa istniała tylko w latach 2003–2004”, gdy zasadniczo obserwowano zapotrzebowanie na środki finansowe<sup>(13)</sup>.

(58) Władze polskie powtarzają, że AHW zwróciła pomoc. Gwarancja państwa miała być tylko uzupełnieniem innych zabezpieczeń pożyczki. Faktycznie bankowi udzielono zabezpieczenia w formie zastawu na gruncie i wszystkich środkach trwałych, a także siedmiu weksli własnych. Poza tym Polska przekazała szczegółowe informacje o różnych innych instrumentach finansowych, z których HLW korzystała w tamtym momencie, i na tej podstawie twierdzi, że HLW była w stanie uzyskać finansowanie na rynku bez gwarancji.

(59) Władze polskie przypominają, że firma Arcelor nie kupiłaby spółki, nie mając pewności, że HLW była „uprawniona do pomocy państwa, którą otrzymała w procesie”.

(60) Władze polskie podkreślają, że modyfikacja planu spowoduje szerszy program inwestycyjny niż planowany pierwotnie i że wszystkie inwestycje zostały nieodwołalnie podjęte do końca 2006 r. (tj. przed końcem okresu restrukturyzacji). W związku z tym – zdaniem władz polskich – pomocy nie należy uznać za wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem, a proponowana modyfikacja programu powinna być uznana za zgodną z zasadami wspólnotowymi.

<sup>(13)</sup> Pismo z dnia 4 czerwca 2007 r., pkt 20.

- (61) Władze polskie poinformowały, że inwestycja przewidziana w IBP 2005, tj. wymiana walcowni średniej, była omawiana już w 1997 r. Przepływy pieniężne spółki w latach 1997–2003 były jednak niewystarczające na sfinansowanie tej inwestycji. Dopiero gdy firma Arcelor przejęła spółkę, pojawiły się wystarczające środki na jej sfinansowanie<sup>(14)</sup>. Poza tym Polska argumentuje, że asortyment wyrobów został określony w IBP 2003 bardzo ogólnie i był nieoptymalny, biorąc pod uwagę zmienioną strukturę popytu na rynku polskim, która wymagała dostosowania asortymentu wyrobów.
- (62) Władze polskie argumentują, że zmiany IBP 2005 nie mają ujemnego wpływu na Protokół nr 8. Nowy program jest niezbędny, aby osiągnąć „trwałą rentowność”. Obecna rentowność na koniec okresu restrukturyzacji wynikała tylko z pozytywnej sytuacji rynkowej, a także struktury cen/przychodów/kosztów. W tym sensie twierdzi się, że technologia kęsisk nie gwarantowałyby spółce konkurencyjności w długim terminie i wymagałaby zastąpienia nowoczesnym procesem ciągłego odlewania.
- (63) Władze polskie sugerują, że nawet jeśli uzyskana pomoc została uznana za dodatkową pomoc operacyjną, trzeba uznać ją za zbilansowaną przez środki kompensacyjne, tj. dalsze obniżenie zdolności produkcyjnej przez spółkę w ramach modyfikacji strategii. Władze polskie potwierdzają również, że HLW nie zrealizowała wszystkich swoich inwestycji, co wynikało z opóźnienia restrukturyzacji majątkowej.
- (64) Polska przekazała również Komisji informację o odsetkach naliczonych od pożyczki, które przedstawiono w pkt 41, oraz innych kosztach naliczonych w związku z pożyczką i gwarancją, które przedstawiono w pkt 42.

#### V. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

- (65) Beneficjent przekazał uwagi na temat wszczęcia postępowania i był następnie informowany o wymianie informacji pomiędzy Komisją a władzami polskimi.
- (66) AHW argumentuje, że duża część pomocy została wykorzystana na odkupienie niektórych leasingowanych aktywów, aby obniżyć koszty finansowe. Poza tym, ponieważ inwestycje dotyczyły majątku leasingowanego, jego odkup można uznać za element restrukturyzacji.
- (67) Beneficjent utrzymuje także, że gwarancji udzielono przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej (uchwałę Rady Ministrów przyjęto w grudniu 2003 r.) i w związku z tym określenie przeznaczenia pomocy zależało od rządu polskiego. Poza tym spółka wskazuje, że wykorzystwała pomoc dokładnie zgodnie z decyzją o jej udzieleniu.
- (68) AHW powtarza, że nowy plan służy osiągnięciu celu poprzedniego planu i że zmiana strategii jest niezbędna, aby zapewnić długoterminową rentowność spółki.

#### VI. OCENA

##### 1. Prawo właściwe

- (69) Punkt 1 Protokołu nr 8 stanowi, że „nie naruszając postanowień artykułu 87 i 88 Traktatu WE, pomoc państwa udzielaną przez Polskę dla celów restrukturyzacji na rzecz określonych części polskiego hutnictwa uznaje się za zgodną ze wspólnym rynkiem”, między innymi pod warunkiem spełnienia warunków określonych w tym protokole.
- (70) Okres karencji na udzielanie pomocy w ramach restrukturyzacji dla polskiego hutnictwa w ramach Układu Europejskiego Rada przedłużyła do przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Ustalenie to przyjęto na mocy Protokołu nr 8 w ramach przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Aby ten cel osiągnąć, przyjęto ramy czasowe obejmujące zarówno okres przed przystąpieniem, jak i po nim. Dokładniej rzecz ujmując, Protokół nr 8 upoważnia do ograniczonej ilości pomocy na restrukturyzację w latach 1997–2003 i zakazuje dalszej pomocy państwa na restrukturyzację na rzecz polskiego hutnictwa w latach 1997–2006. W tym względzie jednoznacznie różni się od innych przepisów Traktatu o przystąpieniu, takich jak mechanizm przejściowy określony w załączniku IV („procedura dotycząca istniejącej pomocy”), który dotyczy jedynie pomocy państwa udzielanej przed przystąpieniem w takim stopniu, w jakim „ma nadal zastosowanie po” dacie przystąpienia. Protokół nr 8 można więc postrzegać jako *lex specialis*, który, w zakresie spraw, jakich dotyczy, zastępuje inne przepisy Aktu przystąpienia<sup>(15)</sup>.
- (71) W związku z tym, jako że art. 87 i 88 Traktatu WE normalnie nie dotyczą pomocy udzielonej przed przystąpieniem, której nie stosuje się po przystąpieniu, zapisy Protokołu nr 8 rozszerzają kontrolę nad pomocą państwa w ramach Traktatu WE do wszelkiej pomocy udzielanej na restrukturyzację polskiego hutnictwa w latach 1997–2006.

<sup>(14)</sup> Polskie władze potwierdzają, że nakłady inwestycyjne wymagane na adaptację związaną z odlewaniem ciągłym i rozszerzony asortyment produktów są wyższe, ale argumentują, że równoważą je dwa czynniki. Po pierwsze, zastąpienie inwestycji wymianą na nową walcownię zapewni znaczne oszczędności kosztów, które mogą osiągnąć do 85 milionów EUR. Ponadto występują późniejsze oszczędności energii i kosztów eksploatacyjnych.

<sup>(15)</sup> Zob. decyzja z dnia 5 lipca 2005 r. w sprawie C 20/04 Huta Częstochowa (Dz.U. L 366 z 21.12.2006, str. 1).

- (72) Zgodnie z art. 88 ust. 2 Traktatu WE decyzję można podjąć po przystąpieniu Polski do UE, ponieważ przy braku przepisów szczegółowych w Protokole nr 8 powinno się stosować zwykle reguły i zasady. Dlatego stosuje się również rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (dalej zwane „rozporządzeniem proceduralnym”) <sup>(16)</sup>.
- 2. Pomoc wykorzystywana niezgodnie z przeznaczeniem**
- (73) Punkt 18 lit. a) Protokołu nr 8 uprawnia Komisję „do podjęcia odpowiednich środków, na mocy których każda spółka będzie zobowiązana do zwrotu pomocy otrzymanej z naruszeniem warunków ustanowionych w niniejszym Protokole [...] w przypadku, jeżeli proces monitorowania wykaże, że warunki w uzgodnieniach przejściowych zawartych w niniejszym Protokole nie zostały spełnione”.
- (74) Po formalnym postępowaniu Komisja stwierdziła, że Polska nie była w stanie rozwiązać wątpliwości Komisji dotyczących wykorzystania zapewnionej pomocy na restrukturyzację niezgodnie z przeznaczeniem. Zdaniem Komisji spółka niewłaściwie wdrożyła swój program restrukturyzacji, jak wyraźnie określono w pkt 9 lit. a) i h) Protokołu nr 8. Komisja zauważa, że z udostępnionych środków finansowych (około 34 miliony EUR) tylko niewielka część została wykorzystana zgodnie z IBP 2003 na finansowanie inwestycji, podczas gdy pozostała część, tj. 31,2 miliona EUR, została wykorzystana na cele niewskazane w programie.
- (75) W tym celu Komisja, po pierwsze, określiła, jakiego rodzaju działania planowano w pierwotnym IBP, a następnie, czy działania, które zrealizowała spółka, są w jakimkolwiek przypadku niezgodne z regułami wspólnego rynku, a także jaki jest wpływ niezgodności pomocy wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, biorąc pod uwagę ogólny program przed rozważeniem kwoty pomocy. To, czy nowy program może zmienić ten wniosek, omówiono w następnym pkt 3.
- a) *Zakres restrukturyzacji ustalony w pierwotnym planie inwestycyjnym*
- (76) Komisja, po pierwsze, wyjaśnia zakres IBP 2003 oraz czy IBP 2003 obejmował spłatę umowy sprzedaży i leasingu zwrotnego w odniesieniu do majątku produkcyjnego, na którą głównie wykorzystano pomoc przeznaczoną na restrukturyzację.
- (77) Jak stwierdzono w motywie 34 powyżej, głównym zadaniem programu restrukturyzacyjnego było zagwarantowanie terminowego wykonania określonych działań niezbędnych w celu odzyskania rentowności przez HLW. Były one związane głównie z inwestycjami i restrukturyzacją finansową. Priorytetem programu było umożliwienie restrukturyzacji spółki w 2002 r. i 2003 r.
- (78) Po pierwsze, IBP 2003 przewidywał, że HLW ma zainwestować [pomiędzy 150 a 220] miliona PLN. Zarówno beneficjent, jak i władze polskie wydają się jednak wnioskować, że nabycie majątku produkcyjnego można uznać za element programu inwestycyjnego. Polska argumentuje, że inwestycje opisano jako bardzo ogólne działanie, bez ich uszczegółowienia. Ponadto beneficjent utrzymuje, że nabycie było niezbędne dla procesu restrukturyzacji, „ponieważ zakład nie mógłby działać w czasie restrukturyzacji bez tych urządzeń”.
- (79) Komisja nie może przyjąć tych argumentów. Wyraźnie widać, że IBP 2003 określał inwestycje w pkt 4.4 pod względem kosztów (tabela 21 w IBP 2003, przedstawiona jako tabela 1 w motywie 18), treści (tabela 22 w IBP 2003) i czasu (tabela 23 w IBP 2003). Nie przewidziano żadnej spłaty umowy sprzedaży i leasingu majątku produkcyjnego. Próba ta faktycznie raczej podkreśla to, że polskie władze, jak również beneficjent, nie dostrzegają żadnego przekonującego uzasadnienia spłaty umowy sprzedaży i leasingu. W przeciwnym przypadku program zawierałby to działanie.
- (80) Po drugie, IBP 2003 przewiduje ograniczoną restrukturyzację finansową. W przekazanych później informacjach władze polskie twierdzą, że kwota odkupienia majątku produkcyjnego powinna być uwzględniona w restrukturyzacji finansowej <sup>(17)</sup>. Utrzymują one, że restrukturyzacja finansowa obejmowała również istniejące straty w kwocie 150 milionów PLN i odroczenie zobowiązań w kwocie 513 milionów PLN, co daje łączne koszty restrukturyzacji na poziomie około 858 milionów PLN.
- (81) Komisja nie może jednak zgodzić się z tym, że istniejące straty w kwocie 150 milionów PLN i zmiana harmonogramu spłaty zobowiązań w kwocie 513 milionów PLN to koszty restrukturyzacji. Jak stwierdzono w motywie 22, Komisja nie zaprzecza, że IBP 2003 w pkt 4.7 stwierdza, że „spółka zamierza zrestrukturyzować zobowiązanie na kwotę 513 milionów PLN”. Nie wskazano jednak, że jest to niezbędny element zadań restrukturyzacyjnych. Faktycznie, jako zadanie restrukturyzacyjne w pkt 3.2 określono tylko „spłatę kredytów krótkoterminowych i sprzedaż zbędnego majątku nieprodukcyjnego”.

<sup>(16)</sup> Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1.<sup>(17)</sup> Pismo z dnia 4 czerwca 2007 r., pkt 24.

- (82) Ponadto wszystkich rodzajów strat zwykle nie uznaje się za koszt restrukturyzacji, jak twierdzi Polska. Zobowiązania bilansowe niekoniecznie odpowiadają kosztom restrukturyzacji, ponieważ zobowiązania stanowią element normalnej działalności gospodarczej. Prawdą jest, że nadmierne zobowiązania mogą spowodować trudności, ale w takim przypadku restrukturyzacja musi obejmować działania specjalne dotyczące zobowiązań, takie jak zapewnienie dokapitalizowania, kredyty lub umowy o odroczenie spłat. Plan nie przewiduje żadnych takich działań dla celów restrukturyzacji finansowej (pkt 4.7, akapit piąty).
- (83) Faktycznie IBP 2003 pkt 4.7 stwierdza, że na sfinansowanie restrukturyzacji wymagane były tylko wpływy w kwocie 363 milionów PLN, które są niższe niż łączne istniejące zobowiązania w kwocie 513 milionów PLN. Ponadto 60 milionów PLN wymienione w pkt 4.7 wydaje się dotyczyć przyszłego kapitału obrotowego. W związku z tym na restrukturyzację przewidziano najwyżej 300 milionów PLN (zob. motyw 30 powyżej).
- (84) Wykorzystanie 300 milionów PLN wyjaśniono natomiast w pkt 4.12.1 2003 IBP dotyczącym kosztów i źródeł programu, gdzie stwierdza się, że na lata 2002–2003 potrzebne są środki finansowe w wysokości 219 milionów PLN. Biorąc pod uwagę to, że kwota ta miała obejmować również inwestycje, jak stwierdzono powyżej w motywie 26, środki pozostałe na restrukturyzację finansową wynosiły tylko [...] miliona PLN.
- (85) Poza tym 81,5 miliona PLN nie wystarczyłoby nawet na pokrycie spłaty umowy sprzedaży i leasingu zwrotnego. W pkt 3.2. 2003 IBP wyraźnie stwierdza się, że restrukturyzacja finansowa będzie dotyczyć tylko zobowiązań krótkoterminowych. W związku z tym restrukturyzacja finansowa zawarta w planie była ograniczona do 81,5 miliona PLN, ale nie obejmowała spłaty umowy sprzedaży i leasingu, która wyraźnie stanowiła zobowiązanie długoterminowe, ponieważ jej spłata miała nastąpić do 2010 r. W związku z tym spłaty umowy sprzedaży i leasingu zwrotnego nie można również uznać za element restrukturyzacji finansowej, która miała być wsparta pomocą.
- (86) Ostatecznie polskie władze wydają się zgadzać z tym, że transakcja sprzedaży i leasingu zwrotnego nie była częścią restrukturyzacji majątku, ponieważ nie podnoszą tego argumentu. Pośrednio jednak nawiązują do restrukturyzacji majątku, gdy cytują część dotyczącą restrukturyzacji majątku: „powyższa sprzedaż pozwoli Hucie L.W. spłacić część jej kredytów i zachować płynność finansową” (pkt 64 listu z 4 czerwca).
- (87) Władze polskie nie zauważyły jednak, że nigdzie nie stwierdza się, że zmiana harmonogramu spłaty dotyczyć
- ma całości zobowiązań ze sprzedaży i leasingu zwrotnego, podczas gdy plan w wielu punktach stwierdza, że dotyczy to tylko majątku nieprodukcyjnego. To stwierdzenie powtórzono dwa razy w tym samym rozdziale, z którego pochodzi powyższy cytat wykorzystany przez polskie władze. Faktycznie, wyraźnie stwierdza się, że określone zobowiązania w ramach umowy sprzedaży i leasingu zwrotnego będą przedmiotem restrukturyzacji majątkowej, tj. tej, która obejmuje aktywa nieprodukcyjne (zob. pkt 4.12.1 2003 IBP). Dotyczy to również tak zwanego „Projektu 100 ha” i „Projektu 88 ha”. Celem tej restrukturyzacji majątkowej było uwolnienie środków pieniężnych na realizację inwestycji przy jednoczesnej redukcji kosztu finansowego zobowiązań. Nie wspomniano jednak o tym, że należy spłacić całą umowę sprzedaży i leasingu zwrotnego przed terminem, aby ograniczyć obciążenia finansowe. Zamiast tego restrukturyzacja majątkowa ma na celu „redukcję” kosztów finansowych, a nie ich eliminację.
- (88) Ostatecznie, biorąc pod uwagę ograniczenia finansowe HLW, Komisja nie widzi żadnego uzasadnienia dążenia HLW do zakupu własnego majątku produkcyjnego, gdy spłata należna była dopiero na późniejszym etapie. Faktycznie, w żadnym przypadku nie wspomniano, że umowa leasingu byłaby przeszkodą dla restrukturyzacji. W szczególności pkt 4.12 IBP 2003 nie potwierdza tego, ponieważ stwierdza tylko, że dzięki sprzedaży pewnego majątku, który został wcześniej określony jako nieprodukcyjny, HLW będzie w stanie obniżyć koszty obsługi umowy leasingowej. Jest to logiczne tylko uwzględniając to, że majątek miał być sprzedany, aby (częściowo) spłacić kredyt i tym samym zwolnić HLW z płatności odsetek od kredytu. Nie wspomina się jednak o odkupie majątku produkcyjnego, który nie zapewniałby generowania środków pieniężnych, ponieważ zostałyby zachowane przez firmę.
- (89) W związku z tym IBP 2003 nie przewidywał odkupu majątku produkcyjnego. W efekcie HWL wykorzystwała pomoc dla celu, który nie był zawarty w programie restrukturyzacyjnym stanowiącym podstawę zatwierdzenia pomocy, stąd pomoc wykorzystano niezgodnie z KPR i decyzją zatwierdzającą, tj. Protokołem nr 8. Zgodnie z art. 1 lit. g) rozporządzenia proceduralnego, takie działanie można uznać za wykorzystanie pomocy niezgodne z przeznaczeniem, biorąc pod uwagę to, że jest ono zdefiniowane jako wykorzystanie pomocy sprzecznie z decyzją zatwierdzającą pomoc państwa<sup>(18)</sup>.
- b) *Niezgodność pomocy wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem*
- (90) Po ustaleniu, że otrzymana pomoc państwa nie została wykorzystana zgodnie z programem, należy wykazać, że ta pomoc wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem jest również niezgodna z regułami wspólnego rynku.

<sup>(18)</sup> Wykorzystanie niezgodnie z przeznaczeniem nie wiąże się jednak z zakwestionowaniem tego, czy beneficjent był pierwotnie uprawniony do otrzymania pomocy, ale tylko ze stwierdzeniem, że pomoc wykorzystano niezgodnie z udzielającą jej decyzją.



- (91) Wynika to już z formalnego punktu widzenia, zważywszy że spółka nie wykorzystwała pomocy zgodnie z planem, podczas gdy zgodnie z Protokołem nr 8 jest zobowiązana do jej właściwego wykorzystania, a po drugie – wszelka inna pomoc państwa wykraczająca poza IBP, KRP i Protokół nr 8 jest niezgodna z wspólnym rynkiem na mocy pkt 18 Protokołu nr 8.
- (92) Poza tym Komisja uznaje, że nie byłaby w stanie uznać faktycznego wykorzystania pomocy za zgodne z regułami wspólnego rynku, chociaż AHW odzyskała swoją rentowność. W tym kontekście Komisja pragnie wyjaśnić, że chociaż beneficjent ma wątpliwości, czy jego obecna rentowność jest wystarczająca, należy stwierdzić, że rozumienie rentowności przez beneficjenta różni się od wstępnej definicji rentowności w załączniku 3 do Protokołu nr 8. To rozumienie zostało uzgodnione w ramach Protokołu nr 8, było monitorowane przez obie strony porozumienia i nie może być wstecznie zmienione przez beneficjenta.
- (93) Komisja powtarza jednak, że, po pierwsze, zgodność nie wynika po prostu z tego, że HLW odzyskała rentowność w 2006 r. Samo odzyskanie rentowności nie wystarcza, aby uznać restrukturyzację za zgodną z regułami wspólnego rynku. Ponadto należy zapewnić, że przywrócenie rentowności osiągnięto przy minimalnej kwocie pomocy państwa niezbędnej dla celów restrukturyzacji i że zastosowano środki kompensacyjne. Komisja przypomina, że warunki te wymieniono w art. 8 ust. 4 Układu Europejskiego, do którego odwołano się w pkt 1 Protokołu nr 8. W szczególności koncepcja minimalizacji pomocy państwa do niezbędnego poziomu wskazuje, że pomoc nie powinna być wykorzystywana na finansowanie inwestycji lub środków, które nie mają zasadniczego znaczenia dla restrukturyzacji<sup>(19)</sup>.
- (94) Po drugie, Komisja przypomina, że plan, tj. zadania restrukturyzacyjne i środki na ich finansowanie muszą zapewnić osiągnięcie rentowności z punktu widzenia *ex ante*. Faktycznie, IBP 2003 kładł szczególny nacisk na realizację i przyspieszenie inwestycji przy wykorzystaniu pomocy państwa. Po pierwsze wskazano, że inwestycje miały być przesunięte na 2003 r. dzięki kredytowi pomostowemu. Poza tym stwierdzono, że restrukturyzacja majątkowa miała być przeprowadzona w latach 2004–2005, czyli wyraźnie za późno, aby zrealizować program inwestycyjny. W związku z tym, kredyt zapew-
- niono na pokrycie zapotrzebowania na środki finansowe. Faktycznie, we wprowadzeniu do programu powtórzono, że „realizacja programu restrukturyzacji zgodnie z przyjętym harmonogramem oraz kontynuacja działalności przedsiębiorstwa wymaga uzyskania dodatkowych niezbędnych kredytów pomostowych”. Podsumowując, kredyt pomostowy uznano za niezbędny, aby zrealizować inwestycje zgodnie z określonym harmonogramem.
- (95) W związku z tym fakt, że HLW zdecydowała się na spłatę umowy sprzedaży i leasingu zwrotnego majątku produkcyjnego i nie dokonała inwestycji w terminie, wskazuje, że HLW swoim działaniem – z punktu widzenia *ex ante* – naraziła na ryzyko możliwość odzyskania swojej rentowności. Faktycznie, polskie władze nie przedstawiły żadnej przyczyny, dla której w sierpniu 2003 r., gdy HLW występowała o gwarancję, sytuacja miałyby się zmienić, biorąc pod uwagę to, że od ostatniej aktualizacji planu w marcu 2003 r. upłynęło tylko pięć miesięcy. W związku z tym takie wykorzystanie pomocy nie stanowiło realizacji programu, ale biorąc pod uwagę powiązanie inwestycji z harmonogramem czasowym, raczej stanowiło przeszkodę dla właściwej realizacji planu. W efekcie, z punktu widzenia *ex ante*, spółka wyraźnie naraziła na ryzyko rentowność, bez względu na to, że później ją odzyskała.
- (96) Prawdą jest, że środki finansowe nie są oznaczone i to, że wykorzystano pomoc państwa niezgodnie z programem może sugerować, że program restrukturyzacji mógłby być finansowany z innych środków, które pierwotnie miały być wykorzystane na inne cele, dla których obecnie wykorzystano pomoc. Argumentacji takiej nie można jednak przyjąć w przypadku programu restrukturyzacyjnego, w ramach którego środki finansowe spółki powinny być wykorzystane na reorientację firmy, a ze względu na trudności spółki żadne wolne środki nie powinny być dostępne na przedsięwzięcia wykraczające poza plan. W związku z tym wykorzystanie środków z pożyczki gwarantowanej przez państwo na spłatę kredytu na majątek produkcyjny jest przyczyną ograniczenia działań restrukturyzacyjnych w innym obszarze, w szczególności terminowej realizacji powyższych inwestycji.
- (97) Poza tym Komisja nie dostrzega związku argumentu polskich władz i beneficjenta, że w 2003 r. spółka miała tak trudną sytuację finansową, że nie była w stanie zrealizować żadnych inwestycji. Jest tak, ponieważ Komisja nie rozumie dlaczego spółka w takiej sytuacji miałaby zdecydować się na spłatę zobowiązań długoterminowych zamiast na podjęcie innych działań, które wskazano jako niezbędne w celu odzyskania rentowności.

<sup>(19)</sup> Ta ogólna zasada została już powtórzona. Jest ona określona w pkt 45 wytycznych w zakresie pomocy i restrukturyzacji i potwierdzona w decyzji Komisji w sprawie C31/2001 *Schmitz-Gotha* (Dz.U. L 77 z 24.3.2003, str. 41), w której Komisja odrzuciła nabycie podwykonawcy, które uznano za przydatne, ale nie niezbędne dla celów restrukturyzacji. Podtrzymało ją w sprawie T-17/03 *Schmitz-Gotha* Rec. 2006, s. II-1139.



- (98) Poza tym nie jest istotne, że spółka proponuje dzisiaj nadrobienie inwestycji nieprzeprowadzonych w 2004 r., ponieważ wdrożenie było związane z określonym harmonogramem czasowym, co uznano za jedyny sposób odzyskania rentowności do końca 2006 r. Naruszenie to jest ostateczne i również nie można go uniknąć poprzez zmianę IBP. Jest tak, mimo że IBP 2005 przewiduje dodatkowe inwestycje, ponieważ nie mogą one naprawić niewłaściwego wykorzystania środków.
- (99) Po trzecie, nawet jeśli HLW mogła w sierpniu 2003 r. założyć, że inwestycje przestały być niezbędne, aby odzyskać rentowność, oznaczałoby to, że HLW wykazała zbyt wysokie koszty restrukturyzacji w IBP 2003, a otrzymana pomoc nie była konieczna dla celów restrukturyzacji. Komisja stwierdza jednak, że jest mało prawdopodobne, iż spółka zaledwie pięć miesięcy po uzgodnieniu IBP 2003 (w marcu 2003 r.) zmieniła swoje zamiary, gdy w sierpniu 2003 r. występowała o gwarancję, stwierdzając, że główna część miała być przeznaczona na spłatę kredytu na majątek produkcyjny. Aby uzasadnić to ustalenie, spółka powinna była w każdym przypadku poinformować o tym Komisję w terminie, czego nie uczyniła.
- (100) Niemniej jednak, nawet jeśli inwestycje nie były niezbędne, przekierowanie środków na spłatę sprzedaży i leasingu zwrotnego majątku produkcyjnego nie wydawałoby się uzasadnione jako koszty restrukturyzacji. Sfinansowanie spłaty umowy sprzedaży i leasingu zwrotnego majątku produkcyjnego zostało zorganizowane i mogło dojść do spłaty po zakończeniu okresu restrukturyzacji. Prawdą może być to, że wynikały z tego obciążenia finansowe, ale były one wyraźnie uwzględnione w prognozach finansowych zawartych w IBP 2003. Ponieważ aktywa nie mogły być sprzedane, jedynym skutkiem spłaty byłoby zwolnienie z obciążeń finansowych, co dałoby HLW dodatkową płynność. W efekcie HLW uzyskała dodatkowe środki pieniężne, które można uznać za pomoc operacyjną, jaka mogłaby nawet spowodować nadmierne działania zakłócające rynek. Komisja nie wyobraża sobie, w jaki sposób takie działania mogłyby być zatwierdzone, w przypadku poinformowania o nich Komisji. W związku z tym, jeśli inwestycja nie była faktycznie konieczna, rzeczywiste wykorzystanie pomocy zostałyby uznane za niezgodne ze wspólnym rynkiem.
- (101) Poza tym Komisja nie kwestionuje argumentu beneficjenta, że gwarancję wykorzystano zgodnie z decyzją rządu i że rząd miał prawo do określenia przeznaczenia pomocy. Komisja zauważa jednak, że nie ma to wpływu na zgodność gwarancji, która ma być ustalona w odniesieniu do Protokołu nr 8 i IBP 2003, które nie zawierają pomocy dla celów zatwierdzonych przez rząd przy wydawaniu decyzji.
- (102) W związku z powyższym Komisja stwierdza, że pomoc wykorzystano w sposób niezgodny z pkt 9 i 18 Proto-
- kołu nr 8. Jest ona zatem niezgodna ze wspólnym rynkiem.
- c) *Wpływ niezgodności pomocy wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem na całość programu restrukturyzacji*
- (103) Ostatecznie należy ocenić wpływ niezgodności pomocy wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem.
- (104) W tym celu Komisja, po pierwsze, pragnie wskazać, że obecne postępowanie nie wykazało, że niektóre koszty restrukturyzacji były zbędne, ale że część środków państwowych została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem. Prawdą może być, że pewne inwestycje mogły być anulowane – idealnie w uzgodnieniu z Komisją. Oznaczałoby to, że faktyczne koszty restrukturyzacji są niższe, a powiązana część pomocy powinna być zwrócona, co jest zgodne z podejściem stosowanym przez Komisję w poprzednich sprawach dotyczących restrukturyzacji sektora hutnictwa stali<sup>(20)</sup>. Jednakże w niniejszej sprawie nie tylko zbędne okazały się pewne koszty restrukturyzacji, ale – jak omówiono powyżej – problem wiąże się z tym, że całe finansowanie części restrukturyzacji (tj. 31,2 miliona EUR) utraciło swój cel, biorąc pod uwagę, że z punktu widzenia *ex ante* pożyczka pomostowa została prawie w całości wykorzystana niezgodnie z IBP oraz w sposób zagrażający odzyskaniu rentowności, a z punktu widzenia na moment wystąpienia zmiany dał spółce nadwyżkę środków pieniężnych, którą należy zwrócić. Poza tym takiego wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem nie można naprawić wstecznie w ramach późniejszego wdrożenia inwestycji przez spółkę, ponieważ środki zostały przekazane na sfinansowanie inwestycji i restrukturyzacji finansowej w określonym momencie. Ten cel pomocy był nieaktualny już w 2005 r. Faktycznie, gdyby restrukturyzację zorganizowano na późniejszym etapie, pomoc, w szczególności pożyczka pomostowa gwarantowana przez państwo, nie byłaby konieczna. W konsekwencji, wykorzystanie niezgodnie z przeznaczeniem dotychczas wszystkich środków zapewnionych w ramach pożyczki pomostowej, które zostały wykorzystane na sfinansowanie sprzedaży i leasingu zwrotnego majątku produkcyjnego.
- (105) Poza tym Komisja zdaje sobie sprawę z tego, że nadwyżka środków finansowych na koniec restrukturyzacji nie jest niczym niezwykłym i że spółki nie należy karać za osiągnięcie lepszych wyników, niż oczekiwano *ex ante*. Taka sytuacja powinna jednak spowodować lepsze wyniki biznesowe, które zapewnią spółce wyższe marże umożliwiające na przykład wcześniejszą spłatę zobowiązań. Nie oznacza to jednak, że spółka może przekierować prawie całą pomoc na cele niewskazane w biznesplanie.

<sup>(20)</sup> Decyzja Komisji z dnia 13 września 2006 r. w sprawie N 350a/2006 MSO (Dz.U. C 280 z 18.11.2006, str. 4, pkt 48).

- (106) Po drugie, należy przypomnieć, że spółka otrzymała również różnego rodzaju inną pomoc państwa, taką jak umorzenie długów i część gwarantowanej pożyczki wykorzystaną na sfinansowanie inwestycji. Te działania wdrożono zgodnie z planem i pomogły one w osiągnięciu rentowności przez spółkę.
- (107) Bez względu na to można byłoby przyjąć, że całą restrukturyzację należy uznać za nieudaną, ponieważ program zrealizowano tylko częściowo, podczas gdy z punktu widzenia *ex ante* odzyskanie rentowności zapewniłoby tylko pełne wdrożenie programu restrukturyzacji. W tym kontekście istotne może jednak być to, że spółka odzyskała rentowność<sup>(21)</sup>. Jest tak, jeśli tylko spółka nie uzyskała nadmiernej pomocy, która nie była konieczna do odzyskania rentowności. Mówiąc inaczej, wyrównanie tej przewagi przywróci sytuację *ex ante*, tj. skompensuje otrzymanie nadmiernej pomocy. W tym przypadku pozostałe działania wdrożone zgodnie z planem można uznać faktycznie za przyczynę odzyskania rentowności. Dlatego, pod warunkiem odzyskania nadmiernej kwoty otrzymanej pomocy, działania te można uznać za zgodne z przepisami.
- (108) W związku z tym, ponieważ pozostałe działania zapewniły odzyskanie rentowności przy minimalnej niezbędnej pomocy, Komisja może stwierdzić, że niezgodnie z przeznaczeniem wykorzystano tylko kwotę gwarantowanej pożyczki, którą wykorzystano dla innych celów, a nie całą pomoc na restrukturyzację, i że pozostałe działania w ramach IBP 2003 zrealizowano zgodnie z przeznaczeniem.
- d) *Element pomocowy części gwarantowanej pożyczki wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem*
- (109) Wreszcie, należy określić element pomocowy pożyczki gwarantowanej przez państwo w kwocie 31 245 684 EUR. W zasadzie intensywność pomocowa gwarancji może wynosić do 100 %<sup>(22)</sup>.
- (110) Komisja uznaje jednak, że gwarancja jako forma pomocy miała w tym przypadku ograniczony wpływ zakłócający, biorąc pod uwagę, że pożyczka, dla której HLW uzyskała gwarancję, została po roku spłacona przez Arcelor. W związku z tym Komisja uznaje, że aby skompensować korzyści uzyskane przez spółkę, należy odzyskać tylko dotację odsetkową zapewnioną przez gwarancję za okres, gdy spółka miała do swojej dyspozycji pożyczone środki. Ponadto Komisja zauważa, że spółka wciąż miała pewne szanse na uzyskanie środków finansowych i była w stanie zapewnić właściwe zabezpieczenie, co potwierdza umowa gwarancji, która wymagała zabezpieczenia.
- (111) Zgodnie ze stałą praktyką Komisji dotacja odsetkowa odpowiadałaby różnicy pomiędzy odsetkami, które należałoby zapłacić na warunkach rynkowych, a odsetkami faktycznie zapłaconymi przez spółkę. Odsetki rynkowe w tym przypadku byłyby obliczone na podstawie stopy referencyjnej obowiązującej w momencie udostępnienia środków (sierpień 2004 r.) plus 400 punktów bazowych, biorąc pod uwagę, że w 2004 r. HLW nie była rentowna (zob. pkt 46 powyżej), ale była spółką w trudnej sytuacji<sup>(23)</sup>. Ustanowiona praktyka Komisji nie pozwala na zejście poniżej 400 punktów bazowych<sup>(24)</sup>. Nie potrzeba jednak dodatkowego zwiększenia, ponieważ spółka zapewniła zabezpieczenie, a sektor hutnictwa stali w 2004 r. radził sobie dobrze.
- (112) Ponieważ pożyczka została udzielona nie w PLN, lecz w euro, Komisja stosuje stopę referencyjną obowiązującą dla strefy euro, tj. 4,43 %. W tym kontekście należy przypomnieć, że faktycznie otrzymane korzyści należy oszacować poprzez porównanie warunków uzyskanych przez spółkę z warunkami, jakie mogłaby uzyskać na wolnym rynku (bez gwarancji państwa). Normalną praktyką rynkową jest określanie oprocentowania kredytu na podstawie stopy referencyjnej (zazwyczaj odpowiedniej stopy referencyjnej na rynku międzybankowym) dla waluty kredytu, ponieważ wahania wartości pieniądza zależne są od gospodarki, w której stosowana jest dana waluta. Dlatego w przypadku kredytu denominowanego w euro stopa referencyjna przyjęta przez wierzyciela działającego zgodnie z zasadami gospodarki rynkowej powinna być również stopą stosowaną wobec kredytów denominowanych w euro, mimo że kredytu udzielono w Polsce.
- <sup>(21)</sup> Komisja kwalifikuje spółkę jako będącą w trudnej sytuacji zgodnie z Wytycznymi wspólnotowymi dotyczącymi pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz.U. C 244 z 1.10.2004, str. 2). Ponadto spółkę uznaje się za będącą w trudnej sytuacji, jeśli jest w okresie restrukturyzacji i realizuje plan restrukturyzacji, co ma miejsce w tym przypadku. Jeśli chodzi o wspomniane 400 punktów bazowych, zob. decyzja Komisji z dnia 2 marca 2005 r. w sprawie C 43/2001, *Chemische Werke Piesteritz* (Dz.U. L 296 z 12.11.2005, str. 19, motywy 107–108) oraz decyzja Komisji z dnia 24 stycznia 2007 r. w sprawie C 38/2005, *Biria* (Dz.U. L 183 z 13.7.2007, str. 27, motyw 83 i nast.).
- <sup>(22)</sup> Obwieszczenie Komisji w sprawie metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz.U. C 273 z 9.9.1997, str. 3). Zob. również decyzja Komisji z dnia 12 września 2007 r. o otwarciu postępowania w sprawie NN 45/2007 (C 38/2007), *Arbel Fauvet Rail* (Dz.U. C 249 z 24.10.2007, str. 17, motyw 15).
- <sup>(23)</sup> Obwieszczenie Komisji w sprawie metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz.U. C 273 z 9.9.1997, str. 3).

(113) W związku z tym odsetki powinny być naliczone według stopy 8,43 % rocznie, tj. powinny wynosić 2 807 206 EUR. Kwotę tę należy porównać z faktycznymi wydatkami poniesionymi przez spółkę. Obejmują one odsetki w wysokości 1 061 050 EUR plus premia za gwarancję (jak wskazano w motywie 42 lit. a) i b)), które zgodnie z praktyką Komisji uwzględnia się przy wyliczaniu kwoty pomocy dla gwarancji <sup>(25)</sup>.

(114) Koszt gwarancji należy rozłożyć na całą kwotę gwarancji i powiązać z pomocą wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem plus pokryte gwarancją odsetki. Jest tak, ponieważ ograniczone wykorzystanie części gwarantowanej pożyczki na inwestycje było decyzją biznesową, która nie była znana w momencie organizacji gwarantowanej pożyczki, i która miała zapewnić pożyczkę w kwocie 46 milionów EUR plus odsetki na pięć lat. W innym przypadku pożyczka gwarantowana zostałaby zorganizowana w inny sposób. W związku z tym należy dokonać proporcjonalnego podziału, wyliczając udział opłaty dotyczącej faktycznej kwoty zagwarantowanej i wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem. Poza tym z tej samej przyczyny opłatę należy wyliczyć proporcjonalnie do czasu faktycznie wykorzystanego w związku z gwarancją w odniesieniu do łącznego okresu pięciu lat, ponieważ gwarancja teoretycznie podlegała amortyzacji przez ten okres. Jej wcześniejsze wypowiedzenie stanowi zmianę decyzji biznesowej niezależną od wcześniejszych ustaleń.

(115) Oznacza to, że Komisja zgadza się na odliczenie kosztów opłaty dla Skarbu Państwa i prowizji przygotowawczej wskazanej w motywie 42, ale na podstawie wyliczenia proporcjonalnego najpierw w odniesieniu do faktycznej kwoty gwarantowanej (32,3 (= 31,24 + 1,06 (kwota główna plus faktycznie zapłacone odsetki)) do łącznej kwoty gwarancji (58 330 000 EUR) – a następnie w odniesieniu do przewidywanego wykorzystania przez okres pięciu lat (tj. przez 388 dni z potencjalnych 1 826 dni).

(116) Jeśli chodzi o opłaty za pożyczkę wskazane powyżej w motywie 42 lit. c), Komisja nie uznaje, by były to koszty podlegające odliczeniu od korzyści, biorąc pod uwagę to, że każda pożyczka na warunkach rynkowych musi również wiązać się z podobnymi kosztami, które potencjalnie byłyby nawet jeszcze wyższe.

(117) Prowadzi to do następującego wyliczenia, biorąc pod uwagę odsetki złożone od uzyskanej korzyści naliczone

za okres od dnia 24 sierpnia 2004 r. do spłaty według stopy zwrotu równej 7,62 % rocznie:

(EUR)	
Łączna kwota sfinansowana	31 245 684,00
Odpowiednie odsetki wymagane od 24.8.2004 r. do 16.9.2005 r.	2 807 206
Odsetki faktycznie zapłacone przez HLW od gwarantowanej pożyczki	1 061 050
Prowizja przygotowawcza za gwarancję, proporcjonalnie do łącznej gwarancji i okresu pożyczki	31 792
Opłata dla Skarbu Państwa, proporcjonalnie do łącznej gwarancji i okresu pożyczki	68 683
Łączne koszty gwarantowanej pożyczki faktycznie poniesione	1 161 525
Różnica odsetek (= korzyść)	1 645 682
Plus odsetki złożone naliczone wg stopy zwrotu za okres od 24.8.2004 r. do 20.11.2007 r.	444 086
Należne na 20.11.2007 r.	2 089 768

#### e) Wniosek

(118) Podsumowując, Komisja stwierdza, że spłata umowy sprzedaży i leasingu zwrotnego w odniesieniu do majątku produkcyjnego nie była przewidziana w IBP 2003 i stanowiła zagrożenie dla odzyskania rentowności, przynajmniej w momencie, gdy pomoc była potrzebna. Ponieważ jednak spółka odzyskała rentowność, wykorzystanie pomocy niezgodnie z przeznaczeniem nie wpłynęło na zgodność pozostałej pomocy. Poza tym, ponieważ gwarancję wypowiedziano, a pożyczka została już spłacona, wymaga się zwrotu tylko dotacji odsetkowej, z której skorzystała HLW w okresie, gdy spółka miała do swojej dyspozycji środki (tj. od momentu przekazania środków pieniężnych do momentu spłaty). Ta dotacja odsetkowa wynosi 1 645 682 EUR.

### 3. Zmiana planu

(119) Polska zwróciła się do Komisji o zatwierdzenie zaktualizowanego IBP, zgodnie z pkt 10 Protokołu nr 8.

(120) Komisja miała do czynienia z podobnymi przypadkami w przeszłości i wyjaśniła, że: „Zatwierdzenie przez Komisję zmiany IBP musi być oparte na ustaleniu, że zgodność zmiany z celami zawartymi w Protokole nr 8 nie budzi wątpliwości. Tak jest w przypadku, gdy główne dane liczbowe wskazane

<sup>(25)</sup> Zob. Obwieszczenie Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwowej w formie gwarancji, (Dz.U. C 71 z 11.3.2000, str. 14, pkt 3.2).



w Protokole i dotyczące pomocy państwa, zdolności produkcyjnych oraz harmonogramu pozostają niezmienione, a proporcjonalność pomocy państwa określona w protokole jest utrzymana bez podawania w wątpliwość celu rentowności”<sup>(26)</sup>.

(121) Komisja wyjaśniła w decyzji w sprawie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, że przedmiotowe zmiany nie dotyczą ani zwiększenia całkowitej wysokości pomocy państwa, ani zwiększenia zdolności produkcyjnych<sup>(27)</sup> w okresie restrukturyzacji, ale zmieniony IBP wynika głównie z istotnej zmiany strategii inwestycyjnej spółki i że udzielona pomoc państwa wydaje się być nadużyta w formie pomocy operacyjnej oraz że zakończenie inwestycji nie wymaga dodatkowej pomocy państwa (zob. pkt 54 i 56). Postępowanie zasadniczo potwierdziło, że wątpliwości te nie zostały wyjaśnione, ponieważ pomoc, jak wskazano powyżej, została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem i jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

(122) IBP 2005 nie eliminuje tej wady, tj. nadwyżki pomocy państwa, i tym samym nie może być zatwierdzony w bieżącej formie. W szczególności wznowienie w międzyczasie programu inwestycyjnego przez AHW nie stanowi wystarczającego środka zaradczego. Jak wykazano powyżej, jest tak, nawet jeśli spółka zrealizowałaby wyłącznie inwestycje wskazane w programie restrukturyzacji. Jest jasne, że nowy program inwestycyjny jest realizowany na dużo późniejszym etapie niż pierwotnie przewidziano w planie. Poza tym jest również jasne, że pierwotna pomoc została udzielona, aby zapewnić wdrożenie harmonogramu programu restrukturyzacyjnego. W związku z tym, celem pomocy było zachęcenie HLW do realizacji tych inwestycji zgodnie z planem, terminowo w latach 2003–2004. Faktycznie, gdyby harmonogram restrukturyzacji odroczone *ex ante* na lata 2004 i 2005, pożyczka pomostowa, a tym samym żadna pomoc nie byłyby potrzebne.

(123) Bez względu na wykorzystanie niezgodnie z przeznaczeniem Komisja zauważa, że w przypadku odzyskania pomocy wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem może zatwierdzić nowy plan. Już w decyzji w sprawie wszczęcia postępowania Komisja wykazała swoją gotowość do zaakceptowanej nowej strategii biznesowej z przemysłowego punktu widzenia, sugerując, że nowa inwestycja będzie korzystna dla przyszłych wyników gospodarczych spółki i ma inne pozytywne skutki w zakresie ochrony środowiska i redukcji kosztów.

(124) W każdym razie Komisja zauważa, że modyfikacja planu nie wymaga żadnej dodatkowej pomocy, ale jest finanso-

wana całkowicie ze środków inwestora. Dlatego Komisja nie widzi podstaw, aby wnieść sprzeciw wobec zaktualizowanego programu, nawet jeśli oznacza to, że strategia spółki ulega zmianie<sup>(28)</sup>.

## VII. WNIOSEK

(125) Podsumowując, Komisja stwierdza, że zgodnie z pkt 9 i 18 Protokołu nr 8 gwarancja na kwotę 31,2 miliona EUR została wykorzystana przez HLW niezgodnie z przeznaczeniem i z naruszeniem obowiązujących przepisów. Biorąc pod uwagę, że gwarancja państwa została wypowiedziana, a pożyczka została spłacona, HLW uzyskała korzyść odpowiadającą dotacji odsetek w kwocie 1 645 682 EUR, którą należy zwrócić. Uwzględniając dobrowolną spłatę w kwocie 2 089 768 EUR, dokonaną przez AHW dnia 20 listopada 2007 r. na zablokowany rachunek bankowy, odpowiadającą kwocie podlegającej zwrotowi wraz z naliczonymi odsetkami, którą władze polskie powinny otrzymać w dniu wydania decyzji, nie wymaga się żadnego dodatkowego zwrotu.

(126) Ponadto, pod warunkiem zwrócenia pomocy, Komisja może, zgodnie z pkt 10 Protokołu nr 8, zatwierdzić zmianę planu, jak wskazano w IBP 2005, ponieważ nie wiąże się ona z dodatkową pomocą i wzmacnia rentowność spółki,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

### Artykuł 1

Pomoc państwa w kwocie 1 645 682 EUR udzielona przez Polskę z naruszeniem pkt 18 Protokołu nr 8 na rzecz HLW/AsHW została wykorzystana przez HLW/AHW niezgodnie z przeznaczeniem i jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

### Artykuł 2

Biorąc pod uwagę spłatę pomocy wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, określonej w art. 1, Komisja nie wnosi sprzeciwu wobec zmiany biznesplanu przez AHW.

<sup>(28)</sup> Na zakończenie Komisja chciałaby również zauważyć, że utrzymuje swój pogląd, że wymiana nie była zawarta już w IBP 2003. IBP stwierdza wyraźnie, że HLW pragnie „oprzeć się o stopniową poprawę asortymentu” poprzez „rozwój produkcji koncentrujący się na wytwarzaniu stali specjalnych i jakościowych”. IBP 2005 wyraźnie stwierdza, że „aby wyjść naprzeciw oczekiwaniom rynku, koniecznym stało się przededefiniowanie strategii oraz wzbogacenie portfela huty o nowe produkty”. Sugeruje to, że AHW pragnie zaspokoić popyt na stal budowlaną przez budowę nowej walcowni umożliwiającej produkcję stali budowlanej i bardziej efektywne wykorzystanie w tym celu istniejącej stali płynnej. Jasne jest jednak, że przed 2003 r. spółka nie miała środków na takie inwestycje, ale może dokonać ich tylko z pomocą Arcelor.

<sup>(26)</sup> Decyzja Komisji w sprawie N 186/05, *Zmiana IBP MSP*, motyw 41, i decyzja Komisji nr N 600/04 *Zmiana IBP VPFM*.

<sup>(27)</sup> Komisja zauważyła, że nowa inwestycja spowoduje ograniczenie zdolności produkcyjnej z 930 000 do 700 000 ton.

*Artykuł 3*

Niniejsza decyzja skierowana jest do Rzeczypospolitej Polskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 11 grudnia 2007 r.

*W imieniu Komisji*

Neelie KROES

*Członek Komisji*

---